

dre end 50,000 Kr. til denne Anstalt. Man kan ikke negte, at der kunde jo ellers være nogen Fave ved, at Staten griber altfor stærkt ind ved alle disse Anstalter, da det jo kunde svække den private Godtgjørenhed noget. Det skal man være bange for, men her har det vist sig, at det paa ingen Maade er Tilfældet. Statsbidraget betragtes kun som et yderligere Tilskud, der ikke synes at svække den private Godtgjørenhed, og det er da ogsaa ganske i sin Orden, at Staten kommer den Klasse af Medborgere til Hjælp, for hvem denne Anstalt er bestemt. Vi ere jo vidende om, hvilke gode Følger Opholdet paa denne Anstalt har. Der er jo mange flette. Boliger baade paa Landet og i Byerne. Det er min Overbevisning, og jeg har tidligere fremdraget det, at det er en Fejl i vor Lovgivning, at der ikke er givet paa Land og i By — begge Dele ere lige stærkt trængende — et Lovbud om, hvilket det mindste Rumfang er, som en Bolig maa have, for at en Familie maaske ba. i den. Det vilde uægtelig hjælpe til, at den Sygdom, hvorom her er Tale, nemlig Kjeretelshgen, vilde blive mindre udbredt. Men, da Staten ikke har gjort det, og den har vel havt sine Grunde til ikke at gjøre det, idet man har fundet det alt for vanskeligt, er det ikke mere end rimeligt, at man bøder paa denne Mangel ved at give et Tilskud til denne Anstalt paa Hefsnæs og lignende, for at fattige Børn, der lide af Kjeretelshgen, der kunne vinde Helbredelse. Det er jo bekjendt, at endogsaa et temmelig kort Ophold der virker i forbausende Grad helbringende paa dem. Der er kun det Besslagelige derved, at mange Ansøgere ikke kunne blive optagne, men jeg skulde henstille til den ærede Justitsminister, om han dog ikke kunde gjøre noget Mere med de 15,000 Kr., som det nu bliver, end der hidtil er blevet gjort med de 10,000 Kr., som jo ibrigt kun have været bevilgede et Par Aar, ja maaske kun i eet Aar. Jeg tror nemlig, at der kunde gjøres noget mere; det forekommer mig nemlig, at den høitærede Justitsminister kunde, uden derfor at trykke de Paagjældende over paa Fattigvæsenet, gjøre noget Lignende som den ærede Kultusminister har gjort overfor Sdioterne. Det er jo bekjendt, at der en Post paa Finantsloven til Bedste for Sdioterne. Naar de paagjældende Forældre eller Bærger søge Plads for deres Myndlinge paa Sdiotanstalten, svarer den høitærede Kultusminister i Reglen, at man er rede til at give Halvdelen, naar den anden Halvdel staffles fra anden Side, fra Kommunen eller Amtet. Det forekommer mig nok, at der derigennem kunde gjøres endel, i ethvert Fald staar det saaledes for mig. Jeg veed ikke, om den ærede Justitsminister skulde have nogen særlig Grund, hvorfor han ikke skulde kunne betrede denne Vej; men det forekommer mig, at denne Vej maatte kunne betrædes ogsaa af den

ærede Justitsminister, og det vilde jo uægtelig være et stort Gode, thi derved vilde mange flere faae Hjælp, end det nu bliver Tilfældet. Man vilde anspore den private Godtgjørenhed, naar man tilbød halve Fripladser og i enkelte Tilfælde maaske en Moderation. Man vilde, som sagt, anspore den private Godtgjørenhed, og hvor den ikke kunde komme tilstede, kunde man lægge et Tryk paa Kommunerne, som ingen Skade havde af at faae det; det har virket meget godt for Sdioternes Vedkommende. Jeg skal blot henstille det til den ærede Justitsminister, om det ikke maatte kunne lade sig gjøre. Deraf vilde følge, saavidt jeg skjønner, naar man gennemsnitlig regner Udgifterne til et Barn til 500 Kr. om Aaret og Staten gav 250 Kr. og de andre 250 Kr. som ved privat Tilskud; at 60 fattige Børn kunde komme der. Det var ganske vist ikke noget stort Tal, men det var dog Noget, og maaske det ogsaa da kunde hjælpe til, at man fra flere Sider blev opmærksom paa denne Anstalt, thi det er utvivlsomt utrolige Kræfter, der gaa tilspilde ved de daarlige Rumforhold, der eksistere, og de Sygdomme, der derved udbredes blandt den lavere Befolkning til Sdelæggelse for dem selv i kommende Tider, naar ikke Helbredelse følger. Jeg henstiller blot til den ærede Minister, om han ikke mener, at denne Vej kunde være farbar. Man kan jo i Aar gjøre Forsøget med de 15,000 Kr.; men jeg for min Part, og jeg tror, at det gaar flere som mig, skal ikke være utilbøjelig til yderligere at forhøje denne Sum, saa længe der er Brug for den, og saa længe Anstalten er i saa god Gænge som nu. — Hvad det Forslag angaar, af hvilket jeg ogsaa er Medforlagsstiller, nemlig angaaende Ole Madsen Jensen's Arvinger paa Vrå, da skal jeg vel være mig for at komme ind derpaa, idet jeg frygter for, at man taler saa meget om denne Sag, at Ingen tilsidt kender Andet end Navnet Ole Madsen Jensen. Det Foredrag, vi engang hørte af det ærede Medlem for Nørre-Sundby (Suel), var jo særdeles oplysende, og jeg henviser dertil. Det er en af de Grunde, hvorfor jeg ogsaa mener at kunne være med til at støtte Forlaget nu; men vi maa jo først høre, hvorledes den ærede Justitsminister stiller sig til Sagen, og den Diskussion; der derefter kan paafølge. — Hvad angaar det Forslag, som det ærede Medlem sidst omtalte, saa var det jo ikke til mig, men til den ærede Ordfører, han rettede sin Opfordring.

Justitsministeren (M. L. L. M. A. N. I. N.): Med Hensyn til de Vædringsforslag, som ere tiltraadte af hele Udvalget, skal jeg efter Sædvane ikke opholde Thinget med nogle yderligere Bemærkninger. Jeg skal kun med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 19, angaaende Herredsfogden i Hammerum Herred bemærke, at Grunden til, at den omtalte Handel blev foretagen, var jo egentlig ikke